

Nr 330.

Av fröken **Hesselgren**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående rätt till tjänstepension för tjänstemän, tillhörande den civila statsförvaltningen, och för arbetare i statens tjänst.

I proposition nr 222 har Kungl. Maj:t för årets riksdag framlagt förslag till reglemente angående tjänstepension för tjänstemän, tillhörande den civila statsförvaltningen.

I detta förslag, som i övrigt genomför likställighet mellan manliga och kvinnliga befattningshavare i samma lönegrad, upptages pensionsunderlaget för kvinnliga befattningshavare endast med det belopp, som gäller såsom pensionsunderlag för manlig tjänsteman i närmast lägre lönegrad. De kvinnliga befattningshavarnas pensioner skulle alltså genomgående komma att utgå med lägre belopp än de, som tillkomma manliga befattningshavare i samma lönegrad.

Denna anordning motiveras i propositionen bl. a. med förklaringen, att en kvinnlig befattningshavare allt fortfarande icke äger rätt att åtnjuta lön i högsta löneklasser inom den lönegrad, hennes befattning tillhör. Det är emellertid att märka, att pensionsunderlaget i övrigt icke ställes i relation till den löneklass, pensionstagaren vid avgången tillhört. Pensionsunderlaget liksom pensionsavdraget fixeras uteslutande med hänsyn till lönegraderna. Att de kvinnliga befattningshavarna nu erhålla lägre pensioner än manliga befattningshavare i samma lönegrad kan icke motivera ett bibehållande av denna ordning i ett nytt pensionsreglemente med ändrade grunder för pensionsberäkningen. Pensionsunderlaget beräknas nämligen enligt gällande bestämmelser på grundval av slutlönen, vilket haft till följd att de kvinnliga befattningshavarnas avstängande från högsta löneklassen återverkat i pensionshänseende.

1928 års lönekommitté har i sitt förslag till allmänt avlöningsreglemente för ordinarie tjänstemän, tillhörande den civila statsförvaltningen, uteslutit bestämmelsen att kvinnlig befattningshavare icke äger rätt till lön i högsta löneklassen inom vederbörande lönegrad, enär kommittén »ansett starka skäl tala för att kvinnornas undantagsställning borde upphöra». Denna bestämmelse, som lönekommittén alltså funnit olämplig, bör rimligtvis icke föranleda, att kvinnorna genom de nya bestämmelserna hänvisas till en sådan undantagsställning.

En kvinnlig tjänsteman erlägger för närvarande och skall enligt förslaget allt fortfarande erlägga avgifter för egen pensionering med samma belopp, som är fastställt för manlig tjänsteman i samma befattning. Därjämte har kvinnlig befattningshavare — trots att hennes familjepensionsrätt avser endast pupillpensionering — att till vederbörande pensionsfond inbetala avgift för familjepensionering till enahanda belopp, som manlig innehavare av befattning

gen har att gälda till vederbörande änke- och pupillkassa. Denna anordning stöder sig på grundsatsen, att i en och samma befattning den behållna lönen bör vara lika, vare sig befattningen innehaves av man eller kvinna. Det finns intet skäl att bortse från denna grundsats, när det gäller pensionsbeloppen. Befattningshavare i samma lönegrad böra vid avgången erhålla samma pensionsbelopp, vare sig pensionstagaren är man eller kvinna.

Då de kvinnliga befattningarna år 1925 överfördes till den manliga löneplanen, togs icke till utgångspunkt löneläget för närmast motsvarande manliga befattningar utan löneläget enligt den gamla kvinnliga löneplanen. De blygsamma avlöningsförbättringar, som kommo de kvinnliga tjänstemännen till del vid inplaceringen i den utbyggda löneplanen, äro att tillskriva en delvis ändrad värdesättning av de kvinnliga tjänsterna. Något steg i riktning mot lika värdering av de manliga och kvinnliga befattningshavarnas arbete innebar icke denna omplacering. De kvinnliga befattningshavarna äro alltjämt synnerligen lågt placerade i lönehänseende. Det är under sådana förhållanden ännu orimligare, att de icke ens skola få tillgodoräkna sig samma pensionsunderlag som de manliga befattningshavarna i samma lönegrad.

På grund av vad sålunda anförts får jag hemställa,

att riksdagen måtte besluta sådan ändring av Kungl. Maj:ts ifrågakarande proposition, att pensionsunderlaget fastställas till samma belopp för manliga och kvinnliga befattningshavare i samma lönegrad, oavsett vilken pensionsålder, som kan komma att fastställas för vederbörande befattningshavare.

Stockholm den 21 mars 1934.

Kerstin Hesselgren.